

Bemærkninger til forslaget

Med fremkomsten af miljøstyrelsens »Redegørelse om mulige følger på dansk område af et alvorligt uheld på atomkraftværket Barsebäck« den 6. november 1978 (se bilag 2) er det nu endelig blevet officielt bekræftet, at et sådant uheld kan få særdeles alvorlige følger for hovedstadsregionen og dermed for hele Danmark.

Det uheld, der tænkes på, er nedsmeltning af en reaktor og vejrforhold, der fører en radioaktiv sky hen over København og Sjælland.

Diskussionen om, hvor stor sandsynligheden er for, at et sådant uheld rent faktisk vil ske, er i denne sammenhæng ikke relevant – en lille sandsynlighed siger intet om, hvornår ulykken vil ske – og det er uacceptabelt for danskerne at leve med en trussel af det omfang, hvis det er muligt at blive fri. Det er det.

Følgende begrundelser for lukningen skal anføres:

1. Kræftdødsfald.

Miljøstyrelsen bekræfter, at under de værst tænkelige omstændigheder vil vi få *ca. 20.000 kræftdødsfald over en årrække*. Denne skade vil ske, hvad enten man evakuerer eller ej, da det er den radioaktive skys passage over byen, der bevirker den.

2. Langtidsforurening.

Der hersker tilsyneladende ingen uenighed om, at passagen af en sådan sky vil medføre en alvorlig radioaktiv forurening. Man har endnu ikke klarhed over det fulde omfang af en sådan forurening, men miljøstyrelsen er ikke i tvivl om, at den vil nødvendiggøre en evakuering af København. »Nedfaldet af skyen vil efterlade en mangeårig radioaktiv forurening af dele af København og Sjælland. Netop det radioaktive affald, der gerne skulle gemmes omhyggeligt væk dybt under jordens overflade, kan altså her tænkes spredt i finfordelt form.« (Energirådets næstformand, professor, dr. phil. Ove Nathan i Politiken den 7. juli 1978, se bilag 1).

Chefen for det statslige svenske strålebeskyttelsesinstitut, Bo Lindell, har i en redegørelse om denne sag fra efteråret 1977 brugt udtrykket »tomme og ubeboelige storbyer« (Berlingske Tidende den 19. maj 1978), og der kan blive tale om forurening af tusindvis af kvadratkilometer landbrugsjord i årtier.

Der er altså ikke tvivl om, at konsekvenserne bliver alvorlige, kun om *hvor* alvorlige.

Risikoen ved langtidsforureningen kan belyses med følgende argumenter:

- a) Skal København evakueres, må der udarbejdes en evakueringsplan. Den findes endnu ikke – den arbejdes der med. Men kan vi leve med truslen om, at byen skal evakueres, og så ikke have nogen plan for, hvordan det skal foregå? Det er umiddelbart svært at forestille sig, at det overhovedet *kan* lade sig gøre at evakuere store dele af København. Planen må være offentlig kendt og godkendt af offentligheden, før den kan siges at være effektiv.
- b) Hvordan forestiller man sig overhovedet, at Danmark skal kunne fungere med et »lukket« København? Amerikanske eksperter fremfører ganske vist, at man kan leve med, at ulykker kan ramme byer som New York og Chicago. Den åbenlyse kynisme overfor disse byer må stå for de folks egen regning, men argumentet er i øvrigt ikke parallelt til København og Barsebäck. Professor Nathan fremhæver, at Danmark er et lille land, som ikke har hverken socialt, politisk eller administrativt »råd« til en sådan katastrofe, også selv om alverdens internationale hjælpeorganisationer skulle træde til for at klare de økonomiske sider deraf. Det vil blive en årelang invalidering af det danske samfund med helt uoverskuelige konsekvenser.
- c) Med en stærk forurening af dansk landbrugsjord vil foruden hjemmemarkedet helt sikkert også eksporten blive ramt. Det bliver svært at afsætte danske varer, hvis radioaktiviteten ligger over så stor en del af Sjælland. Ligeledes vil det naturligvis gå forskrækkeligt ud over turismen.